

"Dekkarikirjailija Mick Herron on vahvasti tyrkylly John le Carrén tyhjäksi jättämälle vakoilumestarin paikalle."

– Helsingin Sanomat

MICK HERRON LONTOON SÄÄNNÖT

Suomentanut Ilkka Rekiaro

Jackson Lamb 5

CRIME
TIME

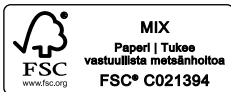
**MICK
HERRON**

**LONTOON
SÄÄNNÖT**

Suomentanut
Ilkka Rekiaro

Helsinki

Suomennoksen copyright © Ilkka Rekiaro ja Docendo 2023

Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Englanninkielinen alkuteos

London Rules

Copyright © Mick Herron 2018

First published in Great Britain in 2018 by John Murray (Publishers)

An Hachette UK Company

Kansi: Matti Vartiala

Kannen kuva: iStock

Taitto: Noora Ohvo

ISBN 9789523825116

Painettu EU:ssa

Omistettu Sarah Hilarylle

1

Tappajat tulivat hiekanväreisellä maasturilla ja tekivät kylästä nopeasti selvää.

Heitä oli viisi ja heillä oli eripariset sotilasvaatteet, kahdella mustat ja muilla erinäisiä laikukkaita muunnelmia. Huivi peitti kasvojen alaosan, aurinkolasit yläosan, jalassa raskaat jalkineet kuin he olisivat ylittäneet ympäröivät kukkulat patikoimalla. Väistä roikkui taisteluvästeita. Kun ensimmäinen astui autosta, hän heitti takaistuimelle vesipullon liikkeellä, joka toistui pienoiskoossa hänen pilottilasiensa linsseistä.

Kello lähestyi kahtatoista ja aurinko oli valkoisempi kuin paikalliseen miesmuistiin. Jossain lähellä vesi lorisoi kivillä. Kun täällä viimeksi oli sattunut jotain ikävää, se oli tullut miekka kädessä.

Autosta tienvarteen siirryttyään miehet venyttelivät ja syljeksivät. He eivät puhuneet. Eivätkä hoppuilleet, mutta toisaalta vaikuttivat tehtävänsä keskittyneiltä. Se kuului operaatioon: perillä notkistellaan, jotta päästään kankeudesta. He olivat ajaneet helteessä pitkän matkan. Ei kannattanut aloittaa ennen kuin raajat tottelivat ja reflekseihin voi luottaa. Oli yhdentekevää, vaikka he herättivät huomiota, sillä kukaan tarkkailija ei voisi vaikuttaa siihen, mitä

tapahtuisi. Tällä kertaa vahinko tuli kello kaulassa. Kyläläisillä oli pelkkiä keppejä.

Yksi sellainen – ikivanha, jolla oli monia yhteisiä piirteitä puun kanssa, josta se oli katkaistu, muun muassa ryhmyisyys, muotopuolisuus, lujuus ja luotettavuus – palveli kävelykeppinä, johon nojaavan vanhan miehen ahava kertoi hänen kuuluvan maanviljelijäin sukuun. Mutta kenties jossain hänen menneisyytensä mutkassa väijyi sotamuisto, sillä kaikista niistä, jotka katselivat vieraiden miesten voimistelunäytöstä, hän yksin näytti ymmärtävän heidän aikeensa, ja hänen silmiinsä, jotka jo hivenen vuotivat auringonpaiseesta, levisi sekä pelkoa että jossain määrin alistuneisuutta, ikään kuin hän olisi aina tiennyt, että tällainen tilanne, tai jokin sen kaltainen, nostaisi rumaa päätään ja söisi hänet suihin. Lähellä kaksi naista lakkasi juttelemasta. Toisella oli kädessä kangaskassi. Toisen kädet siirtyivät hitaasti suulle. Paljasjalkainen poika asteli ovensuusta päivänvaloon, ja hänen ilmeensä rypistyi auringon häikäistessä.

Hieman etäämpänä ketju kilisi koiran kokeillessa rajojaan. Huolimattomasti kyhätysssä kanakopissa, jonka metalliverkko ja puuosat olivat riemunkirjava kierrätysmateriaalien kollaasi, kana kyykistyi munimaan munan, jota kukaan ei kävisi hakemassa.

Miehet ottivat maasturin perästä aseet, kiiltävät, mustat ja kamalat.

Viimeinen arkinen ääni oli se, kun keppi putosi vanhuksen kädestä. Silloin hänen huulensa liikkuivat, mutta mitään ei kuulunut.

Ja sitten se alkoi.

Kaukaa katsoen sitä olisi voinut luulla iletulitukseksi. Lähikukkuloilla säikähtäneet linnut rävähtivät lentoon, ja itse

kylässä kissat ja koirat pinkkaisivat suojaan. Osa luodeista meni harhaan, kimpoili sinne tänne kimittäen kuin säkki-pilli, kansantanssia matkien; kanala räjähti pilkkeiksi ja satoja vuosia sileinä pysyneet kiviseinät lohkeilivat. Mutta osa luodeista osui sinne, minne oli tarkoitus. Vanhus seurasi keppiään maahan, ja juttelemasta lakanneet naiset pyörähtivät erilleen lyijynestyjen voimasta, jotka painoivat vähemmän kuin heidän pikkusormensa. Paljasjalkainen poika yritti juosta. Kukkuloiden rinteissä oli kallioon louhittuja tunneleita, ja jos poika olisi saanut tarpeeksi aikaa, hän olisi ehtinyt juosta sinne odottamaan pimeässä, kunnes tappajat olivat lähteneet, mutta tämän mahdollisuuden pyyhki pois hänen kaulaansa osunut luoti. Se heitti hänet kärrynpyöränä lyhyttä alamäkeä jokeen, jossa ei tänään virrannut vettä kuin nimeksi. Nyt näkyvillä olevat kyläläiset hajaantuivat, juoksivat pelloille, etsivät suojaa kiviaitojen takaa ja ojien pohjalta; pelko tarttui jopa niihin, jotka eivät olleet nähneet, mitä tapahtui, sillä katastrofi on oma airuensa, se toittottaa tulostaan niin aamuvirkuille kuin vitkastelijoille. Sillä on tietty hajua ja tietty äänenkorkeus. Se saa äidit kirkumaan lapsiaan luokseen ja vanhukset etsimään Jumalaa.

Ja kahden minuutin kuluttua se oli ohi, ja tappajat lähtivät. Maasturi, joka oli ollut joutokäynnillä koko lyhyen verilöylyn ajan, ruopii kiviä kiihdyttäessään pois, ja hetken aikaa oli hiljaista. Etäännyvän moottorin ärinä vaimeni, kunnes hukkuu maisemaan. Hiirihaukka kirskautti taivaalla. Yhden maassa viruvan revenneestä kurkusta kuului kurlutusta, kun joku kamppaili uuden vieraan kielen kanssa – sanat jäivät hänen viimeisikseen. Ja sen takana ja sitten sen yllä ja pian kaikkialla sen ympärillä voimistuivat elonjääneiden huudot, ihmisten, joiden tuttu elämä oli ohi aivan kuten kuolleidenkin.

Muutamassa tunnissa paikalle tuotiin kuorma-autoilla lisää aseistautuneita miehiä, jotka kuitenkin tähtäsivät piip-punsa kylästä pois päin kukkuloille. Helikoptereita laskeutui ja suolsi ulos lääkäreitä ja sotilashenkilökuntaa, ja helikop-tereita pörräsi myös ristiin rastiin taivaalla orkestroituna raivon ilmauksena. Televisiokameroiden objektiivit osoit-tivat syyttävillä sormillaan. Kaduille kuolleet peitettiin, ja vapaaksi päässeet kanat kipittivät joenvarteen nokkimaan. Kello soi, tai ainakin ihmiset muistivat sen soineen. Ehkä he kuvittelivat omiaan. Mutta varmaa oli se, että pörräävien koptereiden yläpuolella oli edelleen taivas, jonka sini pysyi jotenkin vain eheänä, ja kaukana hiirihaukka kirskahteli ja Derbyshiren mykistyneet kukkulat loivat pitkiä varjoja.

Ensimmäinen osa

Coolit kissat

2

Jossain päin maailmaa aamunkoi tulee ruusunpunaisin sormin silottamaan yön jättämät kurtut. Mutta Aldersgate Streetillä Finsburyn kaupunginosassa Lontoossa se tulee murtovarkaan sormikkaat kädessä, jottei jättäisi jälkiä ikkunalaudoille ja ovenkahvoihin; se tirkistää avaimenrei'istä, arvioi lukkoja ja muutenkin katsastaa paikkoja lähestyvän päivän edeltä. Aamunkoin erityisalaa ovat lakaisemattomat nurkat ja pyyhkimättömät pinnat, sopukat ja kammiot, joita päivänvalo harvoin näkee, sillä päivään kuuluvat työtapaamiset ja tavaroiden pitäminen oikeilla paikoillaan, kun taas sen pikkusiskon roolina on hipsiä aamuhämärässä tietämättä koskaan varmasti, mitä löytyy. Kohdetta voi valaista, mutta on ihan eri juttu odottaa sen loistavan.

Kun siis aamunkoi saapuu Slough Houseen – nuhruiseen rakennukseen, jonka ensimmäisen kerroksen jakavat kituuttava kiinalainen ravintola ja epätoivoinen lehtikioski ja jonka ajan ja sään likaamaa etuovea ei avata milloinkaan – se tulee sisään murtovarkaan reittiä, vastapäisten kattojen kautta, ja pysähtyy ensimmäiseksi Jackson Lambin työhuoneessa, koska huone on ylimmässä kerroksessa. Sieltä aamunkoi löytää ainoan kilpailevan kollegansa, pöytälamppun, puhelinluettelopinon päältä; luettelot

ovat toimineet tässä tarkoituksessa niin pitkään, että ne ovat liimautuneet yhteen, niiden kosteat kannet ovat solmineet vastentahtoisen liiton. Huone on ahdas ja salamyhkäinen, verrattavissa koirankoppiin, ja sen vallitseva teema on laiminlyönti. Psykopaattien väitetään koristelevan seinänsä hulluilla ripellyksillä, loputtomien yhtälöidensä silmukoilla ja pyörteillä, kun he yrittävät ratkaista salakielisen sanoman, jonka vangiksi heidän elämänsä on jäänyt. Lamb sen sijaan antaa siniensä puhua omalla äänellään, ja ne ovat ottaneet tarjouksen vastaan siinä määrin, että rappauksen säröt ja homelaikut ovat siellä täällä saaneet aikaan jotain, mikä saattaisi olla oikeaa kirjoitusta – kenties luonteeltaan kommentoivaa – mutta valitettavan nopeasti näiden jälkien mahdollinen sisältö sumenee ja haipuu, aivan kuin ne olisi kirjoittanut liikkuva sormi ennen kuin päätti, iättömän viisauden vastaisesti, pyyhkiä ne pois.

Lambin huoneessa ei tee mieli viivytellä, eikä aikailu muutenkaan kuulu aamunkoin tapoihin. Vastapäisestä huoneesta se tuskin löytää häiriötekijöitä. Täällä vallitsee järjestys, ja kansiot on pinottu tavalla, joka kertoo säntillisyydestä, niiden reunat ovat pöydän reunojen suuntaiset ja niiden nauhat on solmittu tasamittaisille ruseteille, ja säntillisyydestä kertoo myös paperikorin tyhjiys sekä moitteettomien hyllyjen pölyttömyys. Täällä on seesteisyyttä, joka sotii Slough Housen talonhengen kanssa, ja jos joku hyppisi vuoron perään huoneesta toiseen, pomon kotkanpesän ja Catherine Standishin ketunkolon välillä, hän saattaisi löytää tasapainon, joka kukaties toisi kerrokseen rauhan, kaikesta päätellen kuitenkin vain lyhytaikaisen.

Ja lyhyeksi jää myös aamunkoin läsnäolo Catherinen huoneessa, sillä kello käy. Kerrosta alempana on keittiö. Aamunkoin mieluisin ateria on aamiainen, joka toisinaan

koostuu pääasiassa ginistä, mutta joka tapauksessa täältä löytyy hyvin vähän ravitsevaa apetta, sillä kaapit sijoittuvat dickensiläisellä asteikolla selvästi Saiturin päähän kauas Pickwick-kerhon mässäilystä. Kaapeissa ei ole keksejä peltipurkeissa, ei hilloja lasipurkeissa eikä suklaata hätävaraksi, eivätkä hedelmäkulhot tai näkkileipäpaketit pilaa keittiötason ilmettä; sillä on ainoastaan sekalaisia muoviaterimia, muutama säröinen muki ja yllättävän uuden näköinen vedenkeitin. Myönnettäköön, että keittiössä on jääkaappi, mutta siellä on vain kaksi energiajuomatölkkiä, joissa kummassakin lukee tarrassa *Roddy Ho* ja nimeen lisättyä toisenlaisella käsialalla *kusipää*, sekä hummuspurkki, jota kukaan ei ole ominut nimiinsä ja joka on joko maustettu mintulla tai jostain muusta syystä vihreää. Jääkaapista leviävää lemua lienee osuvinta luonnehtia viivästyneen pilaantumisen jälkihajuksi. Onneksi aamunkoilla ei ole hajuaistia.

Käväistyään tämän kerroksen kummassakin mitään-sanomattomassa työhuoneessa – niiden värisävyt löytyvät ainoastaan hyvin vanhoista maaliluetteloista, joiden sivut ovat niin haalistuneita, että kaikki on kauhtunut keltaisen ja harmaan vivahteiksi – ja vältettyään lämpöpatterin kohdalla olevan tumman laikun, johon on vuotanut jotain ruosteenväristä nestettä, aamunkoi palaa portaikkoon, joka on vanha ja natischeva ja jossa ainoastaan aamunkoi pystyy kulkemaan ääneti – poikkeuksen tekee Jackson Lamb, joka halutessaan kykenee kiertelemään Slough Housessa kuin vastikään loihdittu joskin harvinaisen pyylevä haamu. Toisinaan Lamb kuitenkin pitää suorasta lähestymistavasta ja käy portaisiin kovalla töminällä – vastaavaa voisi odottaa kottikärryjä työntävältä karhulta, jos kärryt olisi kuormattu tyhjillä peltipurkeilla ja karhu olisi päissään.

Aamunkoi on pikemminkin valpas haamu kuin päih-

tynty karhu, ja kahteen viimeiseen työhuoneeseen saapuesaan se löytää hyvin vähän eroja niiden ja ylempänä sijaitsevien välillä, paitsi että yhden pöydän takana on stukkoa muistuttava seinä, aivan kuin se olisi maalattu uudelleen puhdistamatta ensin huolellisesti ja maalin alle olisi jäänyt jotain paakkuista ainetta. On kuitenkin parempi olla pohjimatta, mitä tuo aine voisi olla. Muilta osin tämä huone huokuu samaa turhautuneen kunnianhimon tunnelmaa kuin muut, ja aamunkoin kaltaiselle tarkkanäköiselle havainnoijalle se pitää sisällään myös muiston väkivallasta ja kenties lupauksen tulevasta väkivallasta. Mutta aamunkoi ymmärtää, että lupauksia on helppo rikkoa, eikä lupaus saa sitä viivyttämään hetkeäkään. Se jatkaa matkaansa viimeiset portaavat alas ja jotenkin pujahtaa takaovesta joutumatta puskemaan sitä kuten yleensä on tarpeen, ovi kun on tunnettu siitä, miten hanakasti se vastustaa pahaa-aavistamattontaa kulkijaa. Aamunkoi pysähtyy Slough Housen pienellä liejuisella takapihalla tietäen, että siltä loppuu pian aika, ja täällä se nauttii näistä viimeisistä viileistä hetkistä. Joskus muinoin se olisi saattanut kuulla kadulta hevosen kavioiden kopinaa, ja lähempänä nykyaikaa maitoauto olisi saattanut iloisella hurinallaan viihdyttää sitä loppuajan. Mutta tänään kuuluu vain myöhässä kiitävän ambulanssin ulvonta, ja sen lakattua kimpoilemasta seinistä aamunkoi on jo kadonnut, ja tuossa onkin sen tilalla itse päivä, joka Slough Housen otteeseen jouduttuaan osoittautuu hyvin kaukaiseksi siitä uutteruuden ja aherruksen ruumiillistumasta, joka siitä oli vaarassa tulla. Sen sijaan – kuten eilinen ja toissapäiväinen kaverinsa – se on jälleen pelkkä laiskamadon purema välisoitto, jonka päättymistä odotetaan kelloa tiuhaan katsomalla, ja koska se tietää, ettei Slough Housen työntekijöillä ole mitään keinoa nopeuttaa sen loppua, se ei pidä kiirettä

käydessään taloksi. Rennosti, omahyväisesti, vailla epäilyksen häivää se jakautuu työhuoneisiin ja sitten laiskan kissan tavoin asettuu lämpimimpiin nurkkiin torkkumaan siksi aikaa, kun sen ympärillä ei tapahdu juuri mitään.

Roddy Ho, Roddy Ho, pelastaa monta kertaa.

(Yksi korvamato monien joukossa.)

Roddy Ho, Roddy Ho, mies vailla vertaa.

On niitä, jotka pitävät Roderick Hota fakki-idioottina, näppäimistöviidakon kunkkuna, joka haparoi elämän muilla saroilla, esimerkiksi ystävien hankkimisessa, järkevässä käyttäytymisessä ja t-paitojen silittämisessä. Mutta he eivät ole nähneet häntä vauhdissa. He eivät ole nähneet häntä jahdissa.

Lounasaika Aldersgate Streetin lähellä. Barbicanin rumat betonitornit oikealla, melkein yhtä ruma kerrostalo vasemmalla. Mutta tämä väheksytty Lontoon tilkku on veripelto, se on sotatanner, jossa voi päätyä pedon kitaan silmänräpäyksessä. Täällä saa vain yhden tilaisuuden ottaa toiselta päänahan, ja Roddy Hon saalis voisi olla missä tahansa.

Hän tiesi oikein hyvin, että täpärälle menisi.

Siksi hän liikkui pysäköityjen autojen välissä kuin pantteri; hän viivytteli kyltin kohdalla, jossa muistutettiin jostain kaupungin mitättömästä saavutuksesta. Hänen korvassaan, jota iPodin biitti junttasi kuin paalua maahan, yli-innokas nelikymppinen ulvoi hengeästi suunnittelevansa naisystävänsä tappamista ja syömistä. Roddyn leukaan oli edellistalvena kasvanut parta; nyt se oli varsin asiantuntevasti muotoiltu hänen opittuaan kantapään kautta, ettei tarkoitukseen käytetä keittiöaksia. Roddyn päässä oli uutuutena lippalakki, baseball-lippis. Imagolla on väliä,

kyllähän Roddy sen tiesi. *Brändillä* oli väliä. Jos hän halusi yleisön tunnistavan hänen avatarinsa, hänen oli valittava huomiota herättävä avatar. Henkilökohtaisesti hän katsoi, että siltä osin homma oli mennyt nappiin. Siisti pukinparta ja baseball-lippis: omaperäisyyttä plus tyyliä. Roderick Ho oli kaikin puolin mallikelpoinen kuten Brad Pitt aikoinaan ennen hankaluuksia.

(Selvä markkinarako, hänelle tuli vasta nyt mieleen. Se pitäisi ottaa puheeksi tyttökaverin, Kimin, kanssa. Olisi keksittävä sopiva taiteilijanimi.

Koddy?

Rim...?

Ei. Pitää vielä funtsia.)

Mutta sitä hän työstäisi myöhemmin, sillä juuri nyt oli aika aktivoida täkymoduuli; houkutella otus esiin ja ottaa siltä senkka nenästä. Tämä kysyi voimaa, ajoitusta ja aseiden käyttöä – Hon perustaidot pähkinänkuoressa... Sillä henkilöllä, joka keksi nimen Pokémon GO, täytyi olla Roderick Ho muusansa pikavalinnoissa. Hitto, nimi jopa rimmasi – ihan kuin hän olisi syntynyt pokaamaan. Antakaas tänne sitä tähtipölyä, hän ajatteli. Antakaas sitä mah-tavaa tähtipölyä ja katsokaa, miten Rodster *loistaa*.

Ho oli pelkkää refleksiä, jännettä ja keskittymistä, kun hän keinahteli ruokatunnin tunnelmissa kuin coolein kissa, häijyin häiskä, jatkien johtaja, ja seurasi olemattoman vihollisen jälkiä.

Hieman edempänä kadulla vihollinen, joka ei ollut olematon, käynnisti moottorin ja lähti ajamaan kadunreunasta.

Sinä aamuna metroasemalle kävellessään Catherine Stan-dish oli poikennut lehtikioskissa ja ostanut *Guardianin*.

Myyntitiskin takana oli vedetty teräskaihdin peittämään savukeaskit, jottei harhakatse osoittautuisi portiksi ennen-aikaiseen kuolemaan, ja hänen vasemmalla puolellaan, telineen ylimmässä rivissä, oli muutama digiaikaan säilynyt pornolehti peittävässä muovipussissa, jotta kansikuvien eroottinen vetovoima pysyisi piilossa. Catherine ajatteli, että kovastipa meitä suojeltiin vahingollisena pidetyiltä vieteiltämme, mutta aivan oven vieressä oli valikoima viinaksia, kaikki kahden punnan alennuksella, kaikki makusilmuja hivelemättömiä merkkejä, mutta joka ikinen potentteja huumaamaan tiukkapipoisimmankin nautiskelijan kaato-känniin ja valmiiksi kuuntelemaan tarjouksia.

Hän osti sanomalehden, nyökkäsi kiitokseksi ja palasi kadulle.

Metrosta noustuaan Catherine muisti, että oli hänen vuoronsa tuoda töihin maitoa – muistaminen ei vaatinut suurta ponnistusta; hän oli aina maitovuorossa – ja hän piipahti Slough Housen vieressä kauppaan, jossa samassa jääkaapissa maidon kanssa oli olutta ja valmiiksi sekoitettua ginitonica tölkeissä. Jo toinen kerta ennen kuin päivä ehti kunnolla alkaa, hän ajatteli, jo toinen kerta, jolloin hän olisi voinut ostaa matkalipun manalaan. Useimmiten synninteko vaati hyvin vähän vaivannäköä. Mutta vaikka kuiva alkoholisti rullaisi vapaalla, houkutusia satelisi.

Tässä ei ollut mitään poikkeuksellista. Se oli pelkkää pintajännitettä, jokapäiväistä sakinhivutusta, jota kuivan juopon on kestettävä. Ruokatunnilla, kun pimeän puolen viettelys oli takanapäin, Catherine syventyisi päivän töihin: kirjoittaisi osaston puolivuotistilintarkastuksen tiivistelmän, johon sisältyisivät ”kertaluonteisten menojen” perustelut. Slough Housella oli tänä vuonna ollut niitä kosolti: särkyneitä ovia, kokolattiamaton pesetystä, kaikkea sitä sii-

voamista, jota aseellisesta hyökkäyksestä seuraa. Suurin osa korjaustoista oli hutiloitu, mikä ei ollut Catherinelle suuri yllätys eikä juurikaan vaivannut häntä; hän oli jo kauan sitten tottunut siihen kakkosluokan asemaan, jossa luupäät pidettiin. Sen sijaan häntä huolestuttivat luupäiden kärsimät pitkän aikavälin vahingot. Shirley Dander oli epäilyttävän tyyni; Catherine kuvitteli jäävuoret yhtä tyyniksi juuri ennen kuin ne törmäsivät matkustajalaivaan. Myös River Cartwright oli tavallista sulkeutuneempi. Ja mitä J. K. Coenen tuli, Catherine kyllä tiesi käsikranaatin tuntomerkit. Eikä Coen sokka ollut Catherinen mielestä kovin tiukassa.

Roddy Ho oli tietenkin samanlainen kuin aina, mutta se oli enemmän rasittavaa kuin lohduttavaa.

Onneksi Louisa Guy oli verraten tervejärkinen.

Edessään paperipinoja, joiden reunat olivat siististi mutta eivät neuroottisesti ojennuksessa, Catherine kahlasi päivän urakkaa läpi, korjasi numeroita siellä, missä Lambin merkinnät ylittivät epätarkkuuden rajan ja muuttuivat räikeän valheellisiksi, ja korvasi Lambin perustelut ("koska minä hitto sanon niin") omilla diplomaattisemmilla ilmauksillaan. Kun tulisi aika lähteä kotiin, kaikki nuo mainitut kiusaukset koreilisivat taas Catherinen näkyvillä. Mutta jos päivittäinen altistuminen Jackson Lambille oli hänelle jostain opettanut, niin sen, ettei kannattanut vatvoa elämän epäolennaisia haasteita.

Lambilla oli tapana tuottaa yllin kyllin olennaistakin murehdittavaa.

Shirley Danderilla oli 62 päivää.

62 huumeetonta päivää.

Laskekaa vaikka.

Joku saattaisi laskea, mutta Shirley ei viitsinyt. Kuusi-

kymmentäkaksi oli pelkkä luku kuten kuusikymmentäyksi oli ollut, ja jos hän sattui pitämään silmällä lukua, se johdettiin vain siitä, että kaikki päivät olivat seuranneet toisiaan numerojärjestyksessä hyvin, hyvin hitaasti. Aamupäivällä hän laski minuutteja ja iltapäivällä sekunteja, ja ainakin kerran päivässä huomasi tuijottavansa seinää, etenkin Marcuksen entisen pöydän takaista. Kun hän oli viimeksi nähnyt Marcuksen, tämä oli nojannut tuohon seinään kallistettuaan tuolin älyttömän jyrkästi takakenoon. Seinä oli sittemmin maalattu uudestaan. Jälki oli ala-arvoista.

Ja tässä oli Shirleyn ratkaisu siihen: ajattele jotain muuta.

Oli ruokatunti ja oli aurinkoista ja lämmintä. Shirley käveli takaisin Slough Houselle päin kärsimään pakon edessä toimettomuudesta koko iltapäivän, minkä jälkeen hän laahustaisi Shoreditchiin viimeisen kerran vihanhallintaan... Hän oli rampannut kurssilla kahdeksan kuukautta, ja tänä iltana hänet julistettaisiin virallisesti vihattomaksi. Oli vihjattu, että hän saattaisi saada jopa rintaneulan. Siitä voisi koitua ikävyyksiä – jos joku työntäisi neulan hänen rintaansa, tuo joku saattaisi viedä hampaansa kotiin nenäliinassa – mutta onneksi Shirleyllä oli taskussa jotain mihin keskittää ajatukset, jotain mikä auttoi häntä kestämään ne epävarmat hetket, jotka voisivat johtaa oikeuden määräämän hoito-ohjelman jatkamiseen.

Siisti pikku annos parasta kokaiinia, mitä lähistöllä oli tarjolla; hänen palkkionsa siitä, että olisi pian käynyt kurssin loppuun.

Kuusikymmentäkaksi oli pelkkä luku, eikä Shirley välittänyt sen pitemmälle mennä.

Raittiudesta oli se seuraus, että hänen säätönsä olivat pykälän alempana, ja maailma oli viime aikoina ollut latteampi, harmaampi ja helpompi sietää. Ja siitä oli apua

vihanhallinnassa, mutta muuten se alkoi pänniä. Hänelle oli viime viikolla soitettu ja sopotettu jotain sontaa vahingossa myydyistä vakuutuksesta, eikä Shirley ollut edes käskennyt soittajan vetää käteen. Se ei tuntunut niinkään asennekasvatuksen tulokselta kuin antautumiselta. Niinpä suunnitelma oli tämä: yritä selvitä tästä viimeisestä päivästä, koeta kestää, kun kurssin ohjaaja taputtaa sinua kuin koiraa – Shirley aikoi jonain iltana seurata ohjaajaa kotiin ja taputtaa hänet – ja lähde sitten klubeihin, vedä kunnon vauhdit ja opi jälleen elämään. Kuusikymmentäkaksi päivää oli tarpeeksi pitkä aika ja todisti tyhjentävästi sen, mistä hän oli aina vakuuttunut teoriassa: että pystyisi lopettamaan milloin vain halusi.

Sitä paitsi Marcus oli poistunut maisemista. Hän ei enää urputtaisi Shirleylle kokkelista.

Mutta älä ajattele Marcusta.

Tässä hän siis nyt oli, matkalla kerrostalon ohi kohti Aldersgate Streetiä, kokaiinia taskussa, ajatukset tulevassa illassa, kun hän näki viiden metrin päässä edessään kaksi hahmoa, jotka käyttäytyivät oudosti.

Toinen oli Roderick Ho, joka esitti jonkinlaista balettia tanssiparinaan matkapuhelin.

Toinen oli lähestyvä hopeanvärinen Honda, joka kääntyi vasemmalle, vaikka ei ollut katua, jolle kääntyä.

Ja ajoi jalkakäytävälle suoraan kohti Hota.

Juttu on näin, tuumi Louisa Guy. Jos olisin halunnut kirjastonhoitajaksi, minusta olisi tullut kirjastonhoitaja. Olisin mennyt kirjastokouluun, käynyt kirjastotenteissä ja säästänyt tarpeeksi kirjastomerkkejä ostaakseni kirjastounivormun. Olisin tehnyt kaiken mitä kirjastonhoitajalta odotetaan, prikulleen sääntöjen mukaan. Ja kaikista lähis-

tön kirjastonhoitajista olisin ollut ylivoimaisesti kirjastollisin; sellainen kirjastonhoitaja, josta muut kirjastonhoitajat laulavat lauluja kirjastonuotiolla.

Mutta tiedustelupalveluun en olisi liittynyt. Koska se olisi ollut aivan älytöntä.

Mutta tässä minä olen.

Tässä hän oli.

Tässä, toisin sanoen Slough Housessa, missä hän kävi läpi kirjastolainatiloja selvittääkseen, ketkä olivat viime vuosina lainanneet tiettyjä kirjoja. Sellaisia kuin *Islam kutsuu* ja *Jihadin merkitys*. Ja jos joku olisi kirjoittanut kirjan nimeltä *Kuinka käydä sotaa siviiliväestöä vastaan*, sekin olisi ollut listalla.

”Onko oikeasti todennäköistä”, hän sanoi, kun projekti annettiin hänelle, ”että tiettyjen kirjojen lainaajien listaaminen auttaa aloittelevien terroristien etsinnässä?”

”No kun ilmaiset asian noin”, Lamb oli vastannut, ”osuman mahdollisuus on luultavasti yksi miljoonasta.” Hän pudisti päätään. ”Myönnän tämän suoraan: olen hemmetin kiitollinen siitä, etten ole sinä.”

”Kiitos. Mutta miksi tällaisia kirjoja edes pidetään valikoimassa, jos ne kerran ovat vaarallisia?”

”Hulluudeksi paisunutta poliittista korrektiutta”, Lamb vahvisti surullisesti. ”Kuten tiedät, minä vastustan sensuuria henkeen ja vereen. Mutta on kirjoja, jotka joutuvat roviolle.”

Samoin joutivat eräät pomot. Louisa oli tutkinut kolme kuukautta tätä listaa, verrannut lainauskorvaustiloja kreivikuntien kirjastojen tietokantoihin. Lista ulottui nyt A4-liuskan puoliväliin hänen päästyään kreivikuntien aakkostetussa luettelossa Buckinghamshireen. Onneksi hänen ei tarvinnut käydä läpi koko Isoa-Britanniaa, koska siihen olisi mennyt jopa oikealta kirjastonhoitajalta vuosia.

Mustaa huumoria ja valtapelejä pursuavassa vakoilutrillerissä Britanniaa ravistelee terrori-iskujen sarja. Se saa virkaheitot agentit ryhtymään tositoimiin, mistä ei tälläkään kertaa seuraa mitään hyvää.

”Lontoon säännöt vahvistaa, että Mick Herron on hauskin englanninkielisen vakoilukirjallisuuden ja mahdollisesti kaiken rikoskirjallisuuden kirjoittajista.”
– *The Times*

”Kun brittiläisen John le Carrén aika kirjailijana päättyi, tuntui kuin vakoiluromaanien huipulla humisisi tyhjiys. Kasvaisiko tilalle ketään vähänkään samanveroista mestaria? Ei hätää. Ainakin britti Mick Herron osoittaa kirjoillaan, että huoli on jokseenkin turha: esiin on työntymässä uutta vahvaa kerrontaa.”
– Veli-Pekka Leppänen, *Helsingin Sanomat*

”Toivon vienosti, että Suomen dekkariseuran hallitus pitää Mick Herronin tuotannon mielessään valitessaan syksyllä taas uutta ulkomaisen dekkarikirjallisuuden kunniakirjan saajaa. Jos ei tänä vuonna niin ainakin sitten tulevina vuosina.”
– *Kirsin kirjanurkka* -blogi

ISBN 978-952-382-511-6

84.2

docendo.fi